

Obecné pokyny

---

ke stanovení kritérií pro posuzování výjimečných případů, kdy instituce přesáhne limity velkých expozic uvedené v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, a časového rámce a opatření k obnovení souladu podle čl. 396 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013

1. Soulad a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010.¹ V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány a finanční instituce vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit a začlenit je do svých postupů (např. pozměněním svého právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v prvé řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do (03.01.2022) orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí a nehodlají řídit. Oznámení by měla být zasílána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, na adresu compliance@eba.europa.eu s označením EBA/GL/2021/09. Oznámení by měly podat osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit. Jakoukoli změnu stavu dodržování obecných pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010.

---

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

5. Tyto obecné pokyny v souladu se zmocněním uvedeným v čl. 396 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 stanoví kritéria, která by příslušné orgány měly uplatňovat při posuzování výjimečných případů podle čl. 396 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 a v případech, kdy příslušný orgán povolí instituci přesáhnout limity stanovené v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013. Tyto obecné pokyny také stanoví kritéria, která by příslušné orgány měly uplatňovat při stanovování vhodného časového rámce, ve kterém instituce musí obnovit soulad s limity velkých expozic uvedenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, a opatření, která mají být přijata k zajištění včasného obnovení souladu s těmito limity.
6. Dále tyto obecné pokyny stanoví další informace, které by měly být poskytnuty příslušnému orgánu při oznamování porušení limitu velkých expozic v souladu s čl. 396 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013.

Oblast působnosti

7. Tyto obecné pokyny se vztahují na posuzování výjimečných případů, které jsou uvedeny v čl. 396 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, prováděné příslušnými orgány. Vztahují se rovněž na to, jak mohou příslušné orgány stanovit časový rámec považovaný za vhodný pro obnovení souladu a opatření, která mají být přijata k zajištění včasného obnovení souladu ze strany instituce, včetně předložení plánu pro zajištění souladu.
8. Tyto obecné pokyny se nevztahují na případy uvedené v čl. 395 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013, pokud instituce splňuje podmínky v něm uvedené.

Určení

9. Tyto obecné pokyny jsou určeny příslušným orgánům ve smyslu čl. 4 odst. 2 bodu i) nařízení (EU) č. 1093/2010 a finančním institucím ve smyslu čl. 4 odst. 1 nařízení (EU) č. 1093/2010.

Definice

10. Není-li uvedeno jinak, mají pojmy použité a vymezené v nařízení (EU) č. 575/2013 a ve směrnici 2013/36/EU v těchto obecných pokynech stejný význam.

3. Provádění

Datum použití

11. Tyto obecné pokyny se použijí od 1. ledna 2022.

4. Výjimečné případy porušení limitů velkých expozic, časový rámec a opatření k obnovení souladu

---

12. Na základě informací poskytnutých při oznámení porušení limitů velkých expozic uvedených v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, informací uvedených v oddíle 4.2 a dalších informací, které má příslušný orgán k dispozici, by měl příslušný orgán provést posouzení podle kritérií stanovených v oddíle 4.1 těchto obecných pokynů.
13. Příslušný orgán by měl posoudit vhodný časový rámec v souladu s oddílem 4.3 těchto obecných pokynů a následně informovat instituci o časovém rámci, který jí poskytuje k odstranění porušení limitů uvedených v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013.

4.1 Kritéria pro stanovení výjimečných případů uvedených v čl. 396 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013

14. Porušení limitů stanovených v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 by mělo být vždy považováno za výjimečný případ.
15. Při posuzování situace, kdy instituce přesáhla limity podle čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, by měl příslušný orgán brát v potaz alespoň tyto aspekty:
  - a. četnost a počet porušení;
  - b. předvídatelnost porušení;
  - c. důvody, kvůli kterým nebylo možné porušení zabránit a které nemohla instituce ovlivnit.

Četnost a počet porušení

16. Příslušný orgán by měl posoudit, zda je porušení limitů stanovených v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 ze strany instituce výjimečnou událostí. Při tomto posuzování je třeba přihlídnout ke všem předchozím porušením, kterých se instituce dopustila ze stejného důvodu, která jsou způsobena stejnou událostí, nebo která se týkají stejného klienta nebo stejné ekonomicky spjaté skupiny klientů.
17. Pokud instituce během posledních dvanácti měsíců oznámí druhé porušení, které se týká stejného klienta nebo stejné ekonomicky spjaté skupiny klientů jako v případě prvního porušení, může příslušný orgán rozhodnout, že toto druhé porušení nelze považovat za výjimečnou událost. Stejně tak pokud instituce během posledních dvanácti měsíců oznámí druhé porušení, ke kterému došlo ze stejného důvodu jako v případě prvního porušení, může příslušný orgán rozhodnout, že toto druhé porušení nelze považovat za výjimečnou událost.

18. Pokud již instituce během posledních dvanácti měsíců oznámila dvě porušení limitů velkých expozic, která se týkají různých klientů nebo různých ekonomicky spjatých skupin klientů, mají různé důvody, nebo byla způsobena různými událostmi, může příslušný orgán rozhodnout, že případné (nebo případná) další porušení, byť nesouvisející, nelze považovat za výjimečnou událost.

Předvídatelnost porušení

19. Příslušný orgán by měl posoudit, zda by porušení bylo předvídatelnou událostí, pokud by instituce uplatňovala řádné a účinné řízení rizik v souladu se svými povinnostmi podle článku 393 nařízení (EU) č. 575/2013 a obecnými pokyny orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení.²

20. Příslušný orgán by měl také zvážit, zda bylo na základě dostupných informací možné, aby instituce dané porušení předvídala.

21. V případě, že dojde ke stejnému nebo podobnému porušení i ze strany jiných institucí, které lze přičíst stejnému důvodu, může příslušný orgán dospět k závěru, že porušení bylo způsobeno nepředvídatelnou událostí.

Důvody, kvůli kterým nebylo možné porušení zabránit a které nemohla instituce ovlivnit

22. Příslušný orgán by měl posoudit, zda nebylo porušení způsobeno důvody, které nemohla instituce ovlivnit. To lze přinejmenším předpokládat v těchto případech:

- a. neočekávané a podstatné snížení kapitálu instituce, včetně v důsledku dopadu závažných událostí, při kterých došlo k naplnění operačních rizik, jako jsou externí podvody, přírodní katastrofy nebo pandemie, které nesouvisí se selháním mechanismů vnitřní kontroly instituce;
- b. v případech, kdy (zcela nebo částečně) vyňatá expozice přestane splňovat podmínky pro toto vynětí kvůli rozhodnutí třetí strany, které instituce nemohla předvídat ani mu nemohla zabránit;
- c. rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, které vede k odlišnému výkladu použitelného regulačního rámce velkých expozic, pokud instituce neměla dostatek času na jeho provedení, aby zabránila překročení limitů uvedených v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013;
- d. fúze protistran/klientů nebo akvizice mezi protistranami/klienty, ale pouze v případech, kdy instituce o této fúzi nebo akvizici nevěděla nebo ji nemohla předvídat, a danému porušení tak nemohla zabránit.

23. Nevhodné uplatňování nebo nesprávný výklad rámce velkých expozic by obecně neměly být považovány za důvod porušení, který nemohla instituce ovlivnit.

---

² Obecné pokyny orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení, EBA/GL/2021/05.

24. Obecně platí, že pokud příslušný orgán dospěje k závěru, že porušení nesplňuje kritéria stanovená v tomto oddíle, neměla by být lhůta pro obnovení souladu s limity velkých expozic poskytnutá příslušným orgánem delší než tři měsíce.

4.2 Informace poskytované příslušnému orgánu v případě porušení limitů velkých expozic

25. S cílem usnadnit posouzení ze strany příslušného orgánu by instituce měla při oznamování hodnoty expozice, která přesahuje limity velkých expozic uvedené v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, v souladu s čl. 396 odst. 1 uvedeného nařízení bezodkladně poskytnout alespoň tyto informace:

- a. výši přesažení limitů a rozsah porušení v poměru ke kapitálu tier 1;
- b. jméno dotčeného klienta a případně název dotčené ekonomicky spjaté skupiny klientů;
- c. datum vzniku porušení;
- d. popis případného dostupného kolaterálu (i kdyby nebyl způsobilý ke snížení úvěrového rizika);
- e. podrobné vysvětlení důvodů porušení;
- f. již provedená nebo plánovaná nápravná opatření a
- g. očekávaná doba, která bude zapotřebí k obnovení souladu s limity velkých expozic.

26. Není-li příslušný orgán přesvědčen, že poskytnuté informace jsou dostatečně podrobné, aby umožnily komplexní posouzení konkrétních okolností porušení, měl by požádat o další informace a vysvětlení.

4.3 Kritéria pro stanovení vhodného časového rámce pro obnovení souladu s limity uvedenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013

27. V návaznosti na posouzení porušení oznámeného institucí v souladu s oddílem 4.2 těchto obecných pokynů by měl příslušný orgán rozhodnout o vhodném časovém rámci pro obnovení souladu s limity uvedenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013.

28. Pokud příslušný orgán dospěje k závěru, že se jedná o opakované porušení, nebo pokud by rozsah porušení mohl mít zásadní dopad na finanční situaci instituce, neměl by instituci k vyřešení porušení poskytnout lhůtu delší než tři měsíce.

29. V případech, kdy se příslušný orgán rozhodne poskytnout instituci k odstranění porušení a obnovení souladu s limity stanovenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 lhůtu delší než tři měsíce, měla by lhůta, kterou příslušný orgán považuje za vhodnou, odpovídat zájmu na rychlém obnovení souladu s limity.

30. V každém případě by lhůta pro obnovení souladu neměla být delší než jeden rok. Ve výjimečných případech, kdy to odůvodňují konkrétní okolnosti porušení a opatření v rámci plánu pro zajištění souladu podle oddílu 4.4, může příslušný orgán poskytnout k odstranění porušení lhůtu delší než jeden rok. Tyto případy by však neměly být pravidlem.
31. Při rozhodování o vhodném časovém rámci pro obnovení souladu by měl příslušný orgán přihlídnout alespoň k tomuto:
- a. porušení, kterých se instituce dopustila v minulosti;
  - b. rychlost, s jakou bylo porušení oznámeno;
  - c. důvod(y) porušení;
  - d. systémová povaha, složitost a rozsah porušení;
  - e. možný dopad na celkovou finanční situaci instituce;
  - f. celková koncentrace rizik v investičním portfoliu instituce v rámci různých protistran;
  - g. druh klienta nebo ekonomicky spjaté skupiny klientů a jejich úvěruschopnost;
  - h. opatření již provedená k řešení porušení.

Záznamy o předchozích porušeních ze strany instituce

32. Příslušný orgán by měl vzít v úvahu všechna předchozí porušení ze strany instituce a rozsah opatření, která byla v těchto případech přijata za účelem obnovení souladu. Příslušný orgán by měl zejména v případech opakovaných porušení posoudit, zda je důvod nového porušení stejný jako v předchozích případech.

Rychlost oznamování porušení nebo nápravných opatření k obnovení souladu

33. Pokud instituce bezdůvodně odkládá oznámení porušení, může příslušný orgán zvážit, že jí poskytne kratší časový rámec pro obnovení souladu.

Důvod(y) nebo opakovaná povaha, složitost a rozsah porušení

34. Příslušný orgán by měl posoudit důvody porušení a významnost potenciálního dopadu na instituci v daném časovém okamžiku a do budoucna.
35. Pokud jsou důvody porušení složité, může si příslušný orgán vyžádat další informace.

Celková finanční situace instituce

36. Příslušný orgán by měl posoudit, zda instituce plní regulatorní kapitálové požadavky (týkající se poměru kmenového kapitálu tier 1, kapitálového poměru tier 1, celkového kapitálového poměru), resp. zda jsou příslušné hodnoty dostatečně vyšší než minimální požadované hodnoty.

Celková koncentrace rizik v investičním portfoliu instituce v rámci různých protistran

37. Příslušný orgán by měl posoudit přiměřenost postupů řízení rizik instituce a její přístup k diverzifikaci.

Druh klienta a jeho úvěruschopnost

38. Příslušný orgán by měl přihlédnout k druhu protistrany a její úvěruschopnosti. Měl by posoudit, zda by případné selhání dotčeného klienta nebo případně ekonomicky spjaté skupiny klientů a následná ztráta mohly způsobit pokles regulatorních poměrů kapitálu pod minimální požadovanou úroveň.

Opatření již provedená k řešení porušení

39. Příslušný orgán by měl posoudit opatření, která již instituce provedla, zejména s ohledem na skutečnost, že některá z těchto opatření by v konečném důsledku mohla usnadnit rychlé obnovení souladu.

4.4 Opatření, která mají být přijata k zajištění včasného obnovení souladu ze strany instituce s limity uvedenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013

40. Je-li lhůta, kterou příslušný orgán poskytl instituci pro obnovení souladu s limity uvedenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, delší než tři měsíce, předloží instituce plán pro zajištění včasného obnovení souladu.

41. Tento plán pro zajištění souladu by měl zahrnovat alespoň toto:

- a. opatření ke snížení dotčené expozice (dotčených expozic);
- b. v případě potřeby opatření ke zvýšení kapitálu instituce;
- c. opatření k posílení interních postupů řízení a kontroly rizik;
- d. jakékoli nezbytné změny v zásadách zajištění souladu instituce;
- e. vhodné postupy k zajištění včasného provedení opatření a
- f. podrobný harmonogram provádění opatření, včetně zamýšleného termínu obnovení souladu.

42. Opatření navrhovaná institucí by měla zahrnovat popis všech předvídatelných rizik nebo překážek účinného a včasného provedení plánu pro zajištění souladu.

43. Příslušný orgán by měl posoudit vhodnost, dostatečnost a proveditelnost opatření pro zajištění včasného obnovení stabilního a trvalého souladu a vhodnost a dosažitelnost podrobného časového rámce.

44. Pokud má příslušný orgán jakékoli zásadní pochybnosti týkající se opatření, měl by o nich neprodleně informovat instituci.

45. Instituce by měla neprodleně informovat příslušný orgán, pokud nebude moci provést některá z předpokládaných opatření podle plánu. Příslušný orgán by měl bedlivě sledovat provádění opatření, aby bylo zajištěno skutečné a včasné obnovení souladu. Zejména by měl sledovat, zda bylo v plném rozsahu dosaženo jednotlivých milníků. Pokud instituce některého z těchto milníků nedosáhne, měl by příslušný orgán požadovat, aby to instituce náležitě řešila.

46. Četnost a intenzita kontrol ze strany příslušného orgánu by měly být přiměřené a úměrné důvodu a rozsahu porušení, jeho potenciálnímu dopadu na instituci a specifikům plánu pro zajištění souladu a opatření přijatých během lhůt kratších než tři měsíce. Na základě informací pravidelně poskytovaných institucí by měl příslušný orgán rovněž posuzovat vývoj dotčené expozice (dotčených expozic). V případě potřeby by si měl příslušný orgán vyžádat další informace.
47. Příslušný orgán by měl rozhodnout a sdělit, zda by instituce měla provést interní nebo externí audit postupů vnitřní kontroly a řízení rizik, jehož výsledky by měly být sděleny jak vedoucímu orgánu instituce, tak příslušnému orgánu.
48. Příslušný orgán by měl mít zaveden standardní a zdokumentovaný postup s jasnými instrukcemi popisujícími nezbytné kroky při sledování včasného obnovení souladu v případě institucí, které oznámily porušení.
49. Instituce by měly v souladu s obecnými pokyny orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení zajistit, aby jejich vedoucí orgán kontroloval a sledoval provádění přijatých opatření, která zajistí řádné a včasné obnovení souladu s limity uvedenými v čl. 395 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013.